

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2016-09-22
Stockholm

Mål nr
M 10967-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-11-17 i mål nr M 3342-15, se bilaga A

KLAGANDE

1. MS

2. J-ES

MOTPART

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och avslår Länsstyrelsens i Jönköpings län ansökan om utdömmande av vite.

Dok.Id 1279878

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J-ES och **MS** har, som det får förstås, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom om utdömning av vite och avslå ansökan.

Länsstyrelsen i Jönköpings län (länsstyrelsen) har bestritt ändring.

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat information om att Växjö tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dom i mål nr M 280-15 (vitesföreläggandet) inte har skickats för delgivning till J-ES och MS.

Länsstyrelsen har med anledning av detta anfört följande. J-ES och MS har känt till mark- och miljödomstolens dom i mål nr M 280-15 vid tillfället för begäran om utdömning av vitet. Länsstyrelsen har haft kontakt med J-ES vid ett flertal tillfällen under 2015. Kontakterna avsåg ett flertal olika ärenden och verksamheter som J-ES bedriver i länet. På efterfrågan från J-ES hölls den 22 oktober 2015 ett informellt möte mellan tjänstemän på länsstyrelsen och J-ES och MS. Syftet med mötet var att hjälpa till att reda ut för dem vilka olika beslut som fanns riktade mot paret och vad dessa innebar. Några formella anteckningar togs inte upp eller diariefördes av länsstyrelsen eftersom mötet inte tillförde någonting nytt i ärendet. Vid detta möte diskuterades bl.a. domen i mark- och miljödomstolens mål nr M 280-15.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Ett vitesföreläggande ska delges adressaten (2 § fjärde stycket lagen [1985:206] om viten). Att föreläggandet ska delges adressaten innebär att beslutet ska ges till kända på något av de sätt som anvisas i delgivningslagen (2010:1932). Förutom formlig delgivning krävs även att adressaten genom detta förfarande eller på annat sätt fått kännedom om föreläggandet. Det är först när båda dessa förutsättningar är uppfyllda som föreläggandet kan sägas vara bindande för adressaten i den meningen att vitet kan

dömas ut om föreläggandet inte har följts. Ordinära vitespåbud förfaller och kan fortsättningsvis inte tillämpas om dessa båda krav inte är uppfyllda inom den föreskrivna tidsfristen (se Rune Lavin, viteslagstiftningen- en kommentar [21 september 2015, Zeteo], kommentaren till 2 § under rubriken Delgivning).

I rättsfallet MÖD 2003:87 hade en länsstyrelse förelagt en verksamhetsutövare att vid vite låta efterbehandla en täkt före ett visst datum. Efter överklagande ändrade miljödomstolen beslutet endast genom att sträcka ut tiden något. Efter fullgörandetidens utgång ansökte länsstyrelsen om utdömande av vite. Miljödomstolen avslög ansökan eftersom den första domen där föreläggandet fastställdes inte hade delgivits verksamhetsutövaren. Miljööverdomstolen delade uppfattningen och anförde att av rättsäkerhetsskäl bör kravet på delgivning inte bara gälla det ursprungliga vitesföreläggandet, utan även en dom som innehåller ett sådant föreläggande.

I rättsfallet MÖD 2013:10 ansåg Mark- och miljööverdomstolen att kravet på delgivning av vitesföreläggande enligt 2 § viteslagen inte omfattar ett beslut av en kommunal nämnd som i sak endast innebär att tiden för fullgörande av vitesföreläggandet förlängs. Mark- och miljööverdomstolen ansåg att delgivning inte krävdes och att omständigheterna i detta mål skilde sig från situationen i MÖD 2003:87 på sådant sätt att beslutet om förlängd tid i sak endast inneburit att tiden för fullgörande av vitesföreläggandet flyttats fram och närmast var att betrakta som ett beslut om anstånd.

I nu aktuellt mål har länsstyrelsens föreläggande delgetts J-ES och MS med delgivningskvitto, s.k. vitt kort. J-ES och MS överklagade dock föreläggandet till mark- och miljödomstolen som i dom den 13 maj 2015 i mål nr M 280-15 prövade målet i sak. Domstolen ändrade endast länsstyrelsens beslut på så sätt att åtgärderna skulle vara vidtagna senast två månader från det att domen vann laga kraft. Under sådana förhållanden krävs delgivning av mark- och miljödomstolens dom i enlighet med vad som följer av MÖD 2003:87.

Mark- och miljööverdomstolen har erhållit information om att mark- och miljödomstolens dom den 13 maj 2015 i mål nr M 280-15 inte skickades för

delgivning till J-ES och MS. Vad länsstyrelsen har anfört om senare kontakter med J-ES och MS visar inte att de fått del av domen före tidpunkten för när åtgärderna senast skulle ha vidtagits. Det har inte heller i övrigt framkommit att J-ES och MS fått del av domen inom tidsfristen. Under sådana förhållanden kan vite inte dömas ut. Mark- och miljödomstolens dom ska därmed upphävas och ansökan om utdömande av vite avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2016-10-13

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, tekniska rådet Anna-Lena Rosengardten, hovrättsrådet Margaretha Gistorp, referent, och tf. hovrättsassessorn Kristina Börjevik Kovaniemi.

Föredragande har varit Louise Bengtsson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-11-17
meddelad i
Växjö

Mål nr M 3342-15

SÖKANDE

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

MOTPART

1. MS

2. J-ES

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktigar MS att till staten betala förelagt vite om 25 000 kronor.

Mark- och miljödomstolen förpliktigar J-ES att till staten betala förelagt vite om 25 000 kr.

Dok.Id 344788

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Jönköpings län (länsstyrelsen) beslutade den 4 december 2014 att förelägga J-ES och MS att vid vite om 25 000 kr vardera redovisa förslag på lämpliga åtgärder för efterbehandling och återställning av bergtäkt på fastigheten X i Värnamo kommun. J-ES och MS överklagade beslutet till mark- och miljödomstolen, som i dom 2015-05-13 i mål M 280-15 ändrade det endast på så sätt att tidsfristen för när redovisningen skulle ha inkommit till länsstyrelsen förlängdes till två månader efter att domen vunnit laga kraft. Domen vann laga kraft den 4 juni 2015. Länsstyrelsen har nu ansökt hos mark- och miljödomstolen om att vitet ska dömas ut.

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen har yrkat att J-ES och MS ska förpliktas att betala vite om vardera 25 000 kr. Till stöd för yrkandet har länsstyrelsen anfört följande. Den förelagda redovisningen av lämpliga åtgärder för efterbehandling och återställning av fastigheten skulle ha kommit in till länsstyrelsen senast den 4 augusti 2015. Eftersom redovisningen ännu inte har lämnats in ska vitet dömas ut.

J-ES och MS har delgivits ansökan men har inte yttrat sig.

DOMSKÄL

I ett mål om utdömande av vite ska mark- och miljödomstolen pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat, om det har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om det har överträtts. Om föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om adressaten haft faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom, under förutsättning att vite ska dömas ut, pröva om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse samt beakta om det finns särskilda skäl att jämka det.

Av handlingarna i målet framgår att viteföreläggandet är lagligen grundat, att det har delgivits adressaterna och att det har vunnit laga kraft. Länsstyrelsen har i ansökan om utdömmande av vitet angett att den förelagda redovisningen ännu inte lämnats in, vilket inte har motsagts av adressaterna för föreläggandet. Vad länsstyrelsen gjort gällande får därför ligga till grund för bedömningen. Något hinder för adressaterna att följa föreläggandet har inte framkommit. Mark- och miljödomstolen anser mot denna bakgrund att vitet ska dömas ut. Ändamålet med vitet kvarstår och några särskilda skäl för jämkning av beloppet har inte framkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV426)

Överklagande senast den 8 december 2015.

Carl-Göran Heden

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Göran Heden, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson.